

FNs Barnekonvensjon – utvalgte bestemmelser⁵⁶

Gjelder barn under 18 år (1)

Ingen diskriminering (2)

Alle barn har de samme rettighetene uavhengig av hudfarge, kjønn, språk, religion, politisk eller annen oppfatning, nasjonal, etnisk eller sosial opprinnelse, eiendomsforhold, funksjonshemming, fødsel eller annen stilling. Staten skal sørge for at ingen diskrimineres.

Barnets beste (3)

I alle avgjørelser som gjelder barn, skal man ta hensyn til hva som er best for barnet. Barnets beste skal være et grunnleggende hensyn.

Statens ansvar (4)

Det er statens ansvar å sette barnerettighetene ut i livet.

Foreldreansvaret (5)

Staten skal respektere de rettigheter og plikter foreldrene og andre foresatte har for å gi barnet veiledning og støtte slik at barnet skal kunne hevde konvensjonens rettigheter.

Rett til liv (6)

Staten plikter så langt som mulig å sørge for at barn overlever og får utvikle seg.

Å si sin mening og bli hørt (12)

Barnet har rett til å si sin mening i alt som vedrører det og barnets meninger skal tillegges vekt.

Få og gi informasjon (13)

Barnet har rett til ytringsfrihet, til å søke, motta og spre informasjon og ideer av alle slag og på alle måter.

Tanke-, samvittighets- og religionsfrihet (14)

Barnet har rett til tanke-, samvittighets- og religionsfrihet. Staten skal respektere foreldrenes retter og plikter til å opplyse barnet om sine rettigheter i slike spørsmål.

Organisasjonsfrihet (15)

Barnet har rett til organisasjons- og forsamlingsfrihet.

Rett til privatliv (16)

Barnet skal ikke utsettes for vilkårlig eller ulovlig innblanding i sitt privatliv, i familien, i hjemmet eller i korrespondansen sin.

⁵⁶ Barnekonvensjonen i fulltekst kan lese her: www.menneskerettighetsakademiet/frihet-ja

FNs Barnekonvensjon – utvalgte bestemmelser

Foreldreansvaret (18)

Begge foreldrene har et hovedansvar for barnets omsorg og utvikling etter hva som er best for barnet. Staten skal gi støtte og sikre utvikling av institusjoner, tjenester og tiltak for omsorg for barn, herunder også ta hensyn til utarbeidende foreldre.

Beskyttelse mot misbruk (19)

Staten skal beskytte barnet mot fysisk eller psykisk mishandling, forsømmelse eller utnyttelse fra foreldre og andre omsorgspersoner.

Barn uten omsorg fra familien (20)

Barn som er uten familiemiljø, har særlig rett på beskyttelse og omsorg, for eksempel ved plassering i fosterhjem, eller om nødvendig, ved egnet institusjon eller ved adopsjon.

Flyktningbarn (22)

Barn som søker flyktningstatus eller som anses som flyktinger, skal få nødvendig vern og humanitær hjelp.

Barn med funksjonshemninger (23)

Barn med psykiske og fysiske funksjonshemninger har rett til å leve et fullverdig og anstendig liv (...)

Utdanning og målet med utdanning (28 og 29)

Barnet har rett til utdanning. / Utdanningen skal fremme utvikling av barnets personlighet, og teoretiske og praktiske ferdigheter. Den skal skape respekt for menneskerettighetene og fremme holdninger om fred, toleranse, og vennskap mellom folk. Utdanningen skal skape respekt for naturen, og for barnets egen og andres kultur.

Minoriteter og urbefolkning (30)

Barn som tilhører en minoritet eller urbefolkningen, har rett til sammen med andre i sin gruppe, å nyte godt av sin kultur, religion og eget språk.

Lek og fritid (31)

Barnet har rett til hvile, fritid og lek, og til å delta i kunst og kulturliv.

Narkotika (33)

Barnet har rett til å bli beskyttet mot ulovlig bruk, omsetting og produksjon av narkotiske stoffer.

Seksuell utnyttning (34)

Barnet har rett til beskyttelse mot alle former for seksuell utnyttelse og misbruk.

Barn i krig (38)

Staten skal sette i verk tiltak for å hindre at barn som ikke er fylt 15 år, tar direkte del i krigføring. (Et tillegg i 2000 hevet denne aldersgrensen til 18 år.)